

Coalitieakkoord 2026 - 2030

Aandacht en vertrouwen!

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Ruimte voor woningen.....	4
2. Een betrokken aanpak dicht bij de inwoner.....	6
3. Ieder kind krijgt dezelfde kansen.....	9
4. Samenhang in de dorpskernen versterken.....	11
5. Een begrijpelijke en toegankelijke dienstverlening.....	12
6. Een duurzame gemeente.....	13
7. Een kwalitatieve openbare ruimte.....	14
8. Een veilige verkeerssituatie in Wormerland.....	17
9. Openbare orde en veiligheid.....	19
10. Een transparant lokaal bestuur.....	21
11. Financiële paragraaf.....	23
12. Portefeuilleverdeling.....	26

Inleiding

De toekomst van de gemeente Wormerland is in beweging. Voor deze coalitie van GroenLinks, de POV, het CDA en D66 is van afwachten geen sprake. In elk toekomstscenario staat het belang van onze inwoners, lokale partners en ondernemers voorop. We zorgen in deze bestuursperiode ervoor dat onze dienstverlening goed is, bouwen zoveel mogelijk nieuwe woningen, maken onze maatschappelijke voorzieningen op orde en werken de achterstanden in de openbare ruimte weg. Dit geeft ons een meest optimale uitgangspositie voor onze bestuurlijke toekomst in de gesprekken met mogelijke fusiepartners.

De gemeente Wormerland staat op het punt om een besluit te nemen over de bestuurlijke toekomst van de gemeente. We vinden dat zelfstandigheid op lange termijn geen realistische en haalbare optie meer is. Net als inwoners zien we de kracht van onze gemeenschappen in de dorpskernen. Onze gemeente heeft een sterke lokale identiteit, een rijk verenigingsleven en goede voorzieningen. We hebben een grote sociale cohesie en we zien naar elkaar om, niemand hoeft er alleen voor te staan. Zo willen wij als bestuur ook zijn: zichtbaar, betrokken en met aandacht!

Deze coalitie van GroenLinks, POV, CDA en D66 is tot stand gekomen op een open en realistische manier. Wij luisteren naar elkaar om te weten wat de ander drijft. In het coalitieakkoord hebben wij aandacht voor én staan op voor de belangen van onze inwoners, lokale partners en ondernemers. We heten nieuwe inwoners van harte welkom en staan naast onze inwoners bij de uitvoering van de WMO en de Jeugdzorg.

**Wij gaan dus niet op
de winkel passen!**

1. Ruimte voor wonen

De urgentie op de woningmarkt in Wormerland is, net als in veel gemeenten, groot. De wachttijden zijn lang en doorstroming is niet altijd mogelijk. De enorme krapte op de woningmarkt vraagt om het bouwen van zoveel mogelijk woningen. Betaalbaarheid van woningen, voldoende maatschappelijke voorzieningen (huisartsen, scholen en winkels) en voldoende groen blijven daarbij belangrijk. We willen leefbare wijken realiseren.

Op dit moment komen er geen nieuwe sociale huurwoningen voor de doelgroep met de laagste inkomens beschikbaar in Wormerland. Wij vinden dit onaanvaardbaar. Wij blijven hierover in gesprek met de woningcorporaties. Ook onderzoeken we of een actief grondbeleid helpt. Met onder andere sociale grondprijzen maken we het voor woningcorporaties en marktpartijen aantrekkelijker om betaalbare woningen voor de laagste inkomens te bouwen in Wormerland.

Passend toewijzen

Het passend toewijzen van sociale huurwoningen is geregeld in recente wetgeving, zoals in de Woningwet en de Wet Betaalbare Huur.

Wij vinden het noodzakelijk dat er sneller gebouwd wordt. Daarom investeren wij in voldoende ambtelijke capaciteit en continuïteit in de organisatie. We lobbyen samen met de woningcorporaties bij de Provincie Noord-Holland en het Rijk voor verschillende subsidies. We gaan samen met de Provincie Noord-Holland de verschillende stappen in een bouwproces tegelijkertijd te nemen, oftewel we gaan parallel plannen.

Ook verhogen we de bouwhoogte, toppen we woningen op en splitsen ze. We bevorderen doorstroming en zetten in op tijdelijke huisvesting voor specifieke doelgroepen.

Het toevoegen van woningen op het erf kan een bijdrage leveren aan het tekort aan woningen voor starters, zorgwoningen en de doorstroming van ouderen. We ondersteunen het wonen in 2e lijn in de dorpslinten. Daarbij breiden we het beleid uit met de ruimte die de geldende Omgevingsverordening van de Provincie Noord-Holland geeft. De uitvoering vraagt om snelheid. We communiceren actief over deze mogelijkheid en stimuleren huidige bewoners in de dorpslinten om van deze regeling gebruik te maken.

Ook realiseren wij Knarrenhofjes met gemeenschappelijke voorzieningen en woonvormen voor starters, (samenwonende) alleenstaanden en ouderen. Hierbij kijken we naar goede voorbeelden.

In de Huisvestingsverordening passen wij de Leegstandswet toe en voeren wij een leegstandsheffing in. We gaan ook actief verwaarloosde en/of leegstaande bedrijventerreinen herbestemmen naar woonruimte. Daarbij blijft er voldoende balans tussen wonen en ruimte voor bedrijven en creatieve broedplaatsen.

Bij de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten beheersen wij de druk op de bestaande voorzieningen, zoals scholen, huisartsen, buurthuizen en sportaccommodaties. We stellen daarom een Nota Maatschappelijke voorzieningen op met vastgestelde normen. Daarmee verplichten we ontwikkelaars om bij te dragen aan extra voorzieningen. We nemen deze criteria op in toekomstige anterieure overeenkomsten bij grotere woningbouwprojecten.

We onderzoeken de huidige kostendekking van de bouwleges met als doel het verlagen ervan. Het tarief van de leges moet de bouw van woningen stimuleren. We vergelijken de leges met die van andere gemeenten van vergelijkbare omvang.

Verduurzaming Sportaccommodaties

Het project Verduurzaming Sportaccommodaties is een van de meest belangrijke, maar ook complexe projecten van Wormerland. Het project levert een grote maatschappelijke bijdrage aan het aantal beschikbare en betaalbare woningen en het realiseren van toekomstbestendige sportaccommodaties voor de komende 60 jaar. Het project is echter in de huidige vorm te complex geworden.

De coalitie committeert zich aan een realistisch, haalbaar en betaalbaar alternatief voor de verduurzaming van de sportaccommodaties, passend bij de omvang van Wormerland, met als doel het IJsbaanterrein te ontzien. We versoberen het project Verduurzaming Sportaccommodaties, door efficiënt en multifunctioneel gebruik van de sportvoorzieningen te combineren met zoveel mogelijk betaalbare woningen. We gaan voor snelheid in het nemen van een besluit in 2026 en het realiseren van (delen van) het project, zoals woningbouw op de Caascooper. Samen met onze inwoners en verenigingen onderzoeken we wat de meest optimale variant is.

2. Een betrokken aanpak dicht bij de inwoner

Binnen het sociaal domein werken wij vanuit vertrouwen en hebben wij aandacht voor de menselijke maat. Alle medewerkers, van het Klantcontactcentrum tot de afhandeling van de toeslagenaffaire hebben deze houding. Dat vragen wij ook van onze maatschappelijke partners, waar wij mee samenwerken. Het motto 'minder regels en meer ruimte' staat centraal. Wij hechten aan samenwerking tussen verschillende afdelingen en stellen onze inwoners niet bij herhaling dezelfde vragen. Wij zetten ons in voor een warme overdracht voor de overgang van 18- naar 18+.

De raad en het college geven daarin vertrouwen en ruimte, om het wantrouwen van inwoners richting de gemeente weg te nemen. We zoeken actief voorbeelden van gemeenten die succesvol van de gebaande paden hebben afgeweken en grote doorbraken hebben bereikt.

Een gezonde leefomgeving

Openbare toiletten voor onze inwoners vinden wij daarbij essentieel. Wij spannen ons in om in gebouwen met een openbare functie, zoals de Omslag, dorpshuizen en (sport)verenigingen, toiletten te faciliteren. Wij moedigen onze maatschappelijke partners aan om zich hier hard voor te maken. We maken hierover afspraken met subsidierelaties.

Hieraan koppelen we het uitbreiden van de menstruatie uitgiftepunten bij de openbare gebouwen, die voor de doelgroep vanzelfsprekend en laagdrempelig zijn. Bijvoorbeeld op de plekken waar openbare toiletten zijn, maar ook in de dorpskernen bij sportverenigingen en het zwembad.

Mantelzorgers vergroten de zelfredzaamheid van familieleden, vrienden en kennissen. WelzijnWonenPlus biedt een breed pakket aan voorzieningen. Daarnaast zijn er ook voorzieningen uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) die mantelzorgers kunnen helpen. De gemeente neemt een actieve rol richting nieuwe mantelzorgers, die zich misschien nog niet bewust zijn van hun rol. Bijvoorbeeld door betere communicatie en praktische ondersteuning in de vorm van cursussen en handvaten. Het Buitenhuis speelt hier ook een belangrijke rol in.

Jeugdzorg

De kosten van de Jeugdzorg lopen al jaren op, ook in Wormerland. Ondanks alle hulp en betrokken partijen lijkt er steeds meer jeugdzorg nodig te zijn. Partijen staan door regionale inkoop steeds verder weg van inwoners en hun kinderen. Dit was niet de bedoeling van de decentralisatie van jeugdzorg.

Wij willen terug naar lokale aanbieders die inwoners kennen en naast inwoners staan. Daar waar aanbestedingen nog moeten plaatsvinden, nemen wij specifieke eisen vanuit de belangen van inwoners en jongeren mee. We sturen in de aanbesteding en na gunning op de maatschappelijke effecten.

We zetten in op preventie en voorlichting op scholen over maatschappelijke thema's, zoals schuldhulpverlening, mantelzorg en (online) veiligheid. Dit doen we samen met de scholen en onze maatschappelijke partners. Daarbij betrekken we ook de ouders via nieuwsbrieven en bijeenkomsten op school.

Gezinscoaches die binnen het gezin helpen, zijn effectief en dragen bij aan structurele oplossingen voor deze gezinnen. Wij monitoren de werkdruk van de gezinscoaches en zorgen voor voldoende capaciteit. Zo maken we deze aanpak mogelijk voor alle gezinnen in Wormerland, die dit nodig hebben.

Uitvoering van de WMO

We voeren de WMO uit met aandacht en focus op wat inwoners nodig hebben. We zijn daarin toegankelijk en communiceren in begrijpelijke taal. We geven waar het kan meerjarige indicaties af. Bij het lokale loket kunnen inwoners terecht met hun vragen. We denken daar actief mee met alle vragen. We nemen onze wensen en eisen mee in de geplande regionale aanbesteding van de WMO, die op dit moment loopt.

In Wormerland is sprake van een dubbele vergrijzing. Dat betekent dat niet alleen de inwoners die 65-plus zijn toenemen, maar ook de groep 80-plussers. Dubbele vergrijzing brengt grote uitdagingen met zich mee, onder andere voor zorg en geschikte huisvesting. Om ouderen zoveel mogelijk te laten deelnemen aan de samenleving, stellen wij een wethouder Ouderen aan.

Ondersteuning naar werk en inkomen en blijvend schuldenvrij

We zetten in op laagdrempelige ondersteuning van inwoners bij schulden en het ruimhartig toepassen van de regelingen. We zorgen dat informatie over regelingen goed te vinden is. Dit doen we samen met scholen om ervoor te zorgen dat jongeren niet in de schulden komen. We zorgen dat inwoners er niet alleen voor staan, maar geholpen worden door de gemeenschap.

We voeren inkomensondersteunende regelingen zoveel mogelijk lokaal uit, zodat het direct bij inwoners terecht komt en meer maatwerk mogelijk is.

Voor inwoners van Wormerland is een voedsel- en kledingbank dichtbij heel belangrijk. We stimuleren verenigingen, maatschappelijke partners en sociale ondernemers om samen een voedseluitgifte punt te realiseren. En indien mogelijk ook een kledingbank.

We helpen onze inwoners die getroffen zijn door de toeslagenaffaire. Daarbij staat de menselijke maat voorop en helpen we inwoners ruimhartig. Waar het complex wordt, doorbreken we patronen en rekken we bestaande kaders op.

Aandacht voor een menswaardige opvang

We werken samen in de regio Zaanstreek-Waterland om te voldoen aan onze regionale taakstelling en huisvesten statushouders volgens de Spreidingswet. We nemen nieuwkomers zo snel mogelijk op in onze samenleving. Het aanbod van regelingen, zoals taallessen en begeleiding naar werk, staat voor al onze inwoners open.

3. Ieder kind krijgt dezelfde kansen

We vinden het belangrijk dat alle kinderen in Wormerland mee kunnen doen en de kans krijgen om zich goed te ontwikkelen. Onderwijs is daarin een belangrijke factor. In een Integraal Kind Centrum (IKC) werken onderwijs en opvang samen voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Dit stimuleert de talentontwikkeling, het spelende leren en een doorgaande ontwikkellijn.

We geven in het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP) voorrang aan het tijdig realiseren van een nieuwe school in het ontwikkelgebied van de Zaandriehoek en Bruynvisweg. Met de toekomstige woningbouwontwikkelingen is het belangrijk dat we daar een school bouwen. We starten eind 2028 tijdig met het actualiseren van het IHP op basis van de toekomstige leerlingprognoses. We doen onderzoek naar de veilige en eenduidige schoolroutes rondom scholen.

Het IHP Onderwijs 2025-2040 is in maart 2025 vastgesteld in de raad en richt zich op voldoende, kwalitatieve en duurzame schoolgebouwen, met als belangrijkste pijler de bouw van een nieuwe basisschool in de kern Wormer rond 2032.

Alle kinderen die baat hebben bij voorschoolse en vroegschoolse educatie, krijgen deze mogelijkheid. Centrum Jong verwijst op een laagdrempelige manier door met duidelijke informatie. We ontwikkelen een goed monitoringssysteem om te toetsen of de doorverwijzing ook tot aanmelding leidt.

We zetten preventief in op bewegingsonderwijs en de aandacht voor gezond eten, samen met de scholen en Centrum Jong. Daarbij verkennen we de deelname aan de MQ Scan (Motorisch Quotiënt) in regionaal verband. De MQ Scan is een wetenschappelijk onderbouwde methode om de motorische vaardigheid van basisschoolleerlingen te meten, te volgen en te verbeteren tijdens een reguliere gymles.

We stimuleren sport en bewegen op en tijdens school. Ieder kind leert voldoende bewegen. En ieder kind moet in aanraking kunnen komen met muziek, kunst en cultuur - in de klas en daarbuiten. Bijvoorbeeld door naschoolse activiteiten en activiteiten in vakanties.

Sport en bewegen

Ieder kind moet lid kunnen worden van een sportvereniging. We ondersteunen gezinnen die het nodig hebben met ruimhartige financiële regelingen. Daarnaast stimuleren we bewegen in de openbare ruimte door het plaatsen van laagdrempelige sporttoestellen.

Zwembad Het Zwet is een van de belangrijkste voorzieningen in Wormerland. De kosten van het zwembad nemen echter ieder jaar toe. Om het zwembad voor de toekomst te behouden, moeten we verdergaande duurzaamheids-maatregelen nemen. We kijken ook hoe we de inkomsten kunnen vergroten door langere openingstijden gedurende het jaar en het zwembad te gebruiken voor andere activiteiten. We willen samen met de inwoners van Wormerland, bijvoorbeeld in een burgerberaad, kijken welke oplossingen haalbaar zijn.

Lokale kunst en cultuur

Lokale kunstenaars geven educatieve projecten op scholen om jongeren in aanraking te brengen met kunst. We maken kunst en cultuur toegankelijk door wisselende exposities te organiseren, bijvoorbeeld in het gemeentehuis. De uitvoering van de groep 8-musical vindt plaats in Theater De Kaasfabriek. Zo maken kinderen op jonge leeftijd kennis met kunst en cultuur. We staan positief tegenover de organisatie van culturele festivals en ondersteunen deze graag. Culturele festivals voor jongeren hebben onze speciale aandacht.

We waarderen de huidige professionalisering van de bibliotheek. We stimuleren het organiseren van andere activiteiten hier, zoals het aanbieden van cursussen voor laaggeletterdheid. Hierbij nodigen we ook actief nieuwkomers en anderstaligen in onze gemeente uit. We vinden het belangrijk dat kinderen op jonge leeftijd kennis maken met de bieb om het lezen te bevorderen. Samen met de bibliotheek kijken we wat mogelijk is.

4. Samenhang in de dorpskernen versterken

De buurthuizen in de dorpskernen zijn belangrijke sociale ontmoetingsplekken. Buurtbewoners ontmoeten elkaar en versterken zo de sociale samenhang. Ze bieden een laagdrempelige toegang voor activiteiten, ontspanning, informatie en hulpverlening, waardoor ze bijvoorbeeld eenzaamheid terugdringen.

We dragen de buurthuizen en hun vrijwilligers een warm hart toe. Voor het voortbestaan van de buurthuizen is een goede combinatie van een maatschappelijke en commerciële functie belangrijk. We zien dit in de dorpskernen regelmatig onder druk staan. Als gemeente willen wij de buurthuizen zoveel mogelijk faciliteren en versterken.

De contactcommissies in Wijdewormer, Jisp, Oostknollendam en Spijkerboor zijn een belangrijke schakel in het contact tussen de gemeenschap en de gemeente. We richten daarom ook een of meerdere contactcommissies op in de kern Wormer.

We dragen de vastgestelde Participatieverordening actiever uit, we staan open voor initiatieven vanuit de samenleving en maken deze initiatieven mogelijk. Daar waar een burgerberaad of een G1000 een toegevoegde waarde levert, zetten we dit soort instrumenten in. We betrekken inwoners tijdig en actief aan de voorkant van projecten.

Ook jongeren kunnen hun stem laten horen, bijvoorbeeld door een paar keer per jaar een vragenuurtje in de gemeenteraad over te nemen. We betrekken jongeren bij de lokale democratie zonder het onderwijs daarin te overvragen.

5. Een begrijpelijke en toegankelijke dienstverlening

Dienstverlening is het visitekaartje van de gemeente. We zijn goed bereikbaar voor onze inwoners, lokale partners en ondernemers, zowel via de telefoon als via de website. We zoeken naar de meest passende oplossing op vragen. We handelen binnen de afgesproken termijnen en volgen de afhandeling van meldingen en klachten nauwgezet. We gebruiken begrijpelijke taal in onze brieven en op onze website.

De dienstverlening is digitaal waar het kan. Er blijft ruimte voor persoonlijke ondersteuning voor inwoners die niet digitaal vaardig zijn. We verbeteren waar mogelijk de dienstverlening met nieuwe digitale oplossingen, zoals met kunstmatige intelligentie. We zetten digitale oplossingen in voor een efficiëntere dienstverlening. We zijn transparant in het gebruik van algoritmes en zoeken Europese alternatieven om los te komen van Amerikaanse ICT systemen. Hierbij sluiten wij aan bij initiatieven van de landelijke overheid en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

We vergroten het bereik van de gemeentelijke nieuwsbrieven en we communiceren ook actief vanuit de raad via de nieuwsbrieven. We heten nieuwe inwoners in onze gemeente van harte welkom met een persoonlijke uitnodiging op het gemeentehuis en een welkomstpakket.

6. Een duurzame gemeente

De gemeente Wormerland streeft naar een klimaatneutrale gebouwde omgeving in 2050, in lijn met het landelijke Klimaatakkoord. Wij zetten in op maatregelen voor verduurzaming die passen bij het dorpse en groene karakter van Wormerland. We behalen dit een belangrijk deel door het gebruik van fossiele energie te vervangen door schonere, duurzamere vormen van energie. De verwarming van woningen en gebouwen zorgt voor een groot deel van de CO₂-uitstoot. Daarom werken we toe naar wonen zonder aardgas. In 2021 hebben we hiervoor de eerste visie opgesteld: de Transitievisie Warmte (TvW). We gaan actief aan de slag met de transitie 'Van het gas af' om onze doelstellingen als gemeente in 2050 te behalen. We voeren het gemeentelijk beleid rondom de Wijkuitvoeringsplannen in bestaande wijken met voortvarendheid uit.

We leveren een bijdrage aan het oplossen van de netcongestie door in overleg met Liander sneller transformatorhuisjes te plaatsen. Bijvoorbeeld door alvast plekken in de gemeente aan te wijzen. We kopen als gemeente duurzaam in en stimuleren onze bedrijven in het ondernemersplatform om samen te werken in energiehubs. We stimuleren initiatieven van buurtcoöperatie voor collectieve warmtenetten en buurtbatterijen. Om onze duurzaamheidsambities kracht bij te zetten investeren we in capaciteit in de organisatie voor voldoende uitvoering.

We realiseren ons dat niet in alle dorpskernen een digitaal netwerk ligt met voldoende snelheid. We spannen ons in voor een pilot voor een vroegtijdige uitrol van 6G in de gemeente Wormerland.

7. Een kwalitatieve openbare ruimte

Wij vinden een openbare ruimte, die schoon en veilig is, van groot belang. Wormerland heeft een prachtige groene waterrijke omgeving met het unieke Wormer- en Jisperveld. We stellen een integraal groen- en waterplan op om deze omgeving voor de toekomst te behouden.

Openbare ruimte

We actualiseren het Bomenbeleidsplan en de lijst met beschermde bomen. We stimuleren de plaatsing van meer inheemse bomen en een hogere herplantplicht. We ondersteunen initiatieven van inwoners die willen vergroenen. We gaan experimenteren met openbare voedseltuinen, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. We maken deze samen met de inwoners van de dorpskernen mogelijk.

Een goed werkende straatverlichting draagt bij aan een veilige omgeving. Als straatverlichting aan vervanging toe is doen we dat met respect voor flora en fauna. Meldingen over de openbare ruimte pakken we voortvarend op.

We actualiseren het huidige speeltuinenbeleid, waarbij we specifiek aandacht hebben voor inclusief spelen en groene speeltuinen. In inclusieve speeltuinen kan iedereen meespelen. En groene speeltuinen nodigen uit om te bewegen en te beleven.

Recreatie en toerisme

Gemeente Wormerland speelt een actievere rol in het beheer en behoud van het Wormer- en Jisperveld. Dit doen wij in samenwerking met de Provincie Noord-Holland, Natuurmomenten en de agrarische bedrijven. Dit geldt ook voor het verbeteren van de waterkwaliteit in samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK).

We bevorderen de recreatie en het toerisme door meer wandelroutes in en rondom het Wormer- en Jisperveld aan te leggen, samen met Natuurmonumenten en het HHNK. We vergroten onze inzet in het recreatieschap Twiske-Waterland. En we zorgen voor voldoende ambtelijke capaciteit voor economie, toerisme en recreatie.

Economie

Wormerland verdient een levendig winkelgebied met een wekelijkse markt, terrassen en een uitnodigende groene omgeving. De gemeente wil ook inzetten op vitale, duurzame en veilige bedrijventerreinen. De gemeente staat open voor initiatieven van ondernemers en betreft ondernemers actief bij mogelijke verbeteringen. Wij faciliteren het Ondernemersplatform Ondernemend Wormerland, waarbij het doel is om het lokale bedrijfsleven te versterken en de samenwerking tussen ondernemers en gemeente te verbeteren.

Afval

De containertuintjes zijn succesvol gebleken in het tegengaan van afvaldumpingen. Doordat buurtbewoners de tuintjes adopteren, dragen zij ook bij aan de sociale cohesie in buurten. We breiden het initiatief van containertuintjes naast de afvalbakken uit.

Wormerland staat aan de top van gemeenten die hun afval op een goede manier scheiden. Het is tijd om een volgende stap te zetten. We voeren een verkennend onderzoek uit voor het optimaal realiseren van onze VANG-doelstelling.

We blijven onze inwoners informeren om de kwaliteit van het PMD-afval (de afkorting voor Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen en Drinkpakken) te verhogen. Door het verhogen van de kwaliteit krijgen wij een hogere vergoeding van het Rijk. Een hogere vergoeding kan positief effect hebben op het afvaltarief voor inwoners.

Milieu

In maart 2025 heeft de gemeente Wormerland al een meldingsplicht opgenomen voor het gebruik van staalslakken en grondstabilisatie. Vooruitlopend op landelijke wetgeving voeren wij in Wormerland een verbod in op het gebruik van staalslakken om onze kwetsbare bodem te beschermen tegen de schadelijke gevolgen.

Riool

We voeren het Gemeentelijk Rioleringsplan (GWRP) uit. Daar waar we het riool vervangen, leggen we een gescheiden rioolsysteem aan. Deze voert regenwater en huishoudelijk afvalwater via twee aparte buizen af. Het schone regenwater stroomt rechtstreeks naar sloten of vijvers (oppervlaktewater), terwijl het vuile water naar de rioolwaterzuivering gaat.

Van Afval Naar Grondstof (VANG)

Een landelijk programma dat gemeente helpt bij afvalpreventie, het beter scheiden van afval en het verhogen van recycling.

We maken meer ruimte voor een Water Afvoer Drainage en Infiltratie (WADI) in de gemeente. Een wadi is een verlaagde, groene greppel die regenwater opvangt, tijdelijk vasthoudt en langzaam in de bodem laat zakken. We nemen de nodige klimaatbestendige maatregelen van de inrichting bij nieuwbouwwijken in de openbare ruimte.

Sociale veiligheid

De inrichting van onze openbare ruimte moet bijdragen aan de sociale veiligheid. Iedereen moet zich veilig voelen in de openbare ruimte. Bekende overlastplekken bij bruggen en fietstunnels pakken wij daarom aan. Een veilige inrichting is ook onderdeel bij bouwplannen en herinrichtingen. Ieder jaar doen wij een schouw in de dorpskernen met de betrokken wethouder, raadsleden, externe partners en inwoners. Hierbij betrekken we ook de contactcommissies. We starten met een nul-meting, waarbij inwoners hun wensen en prioriteiten kunnen aangeven.

Vastgoed

In het Duurzaam Begrotingsevenwicht is de doelstelling opgenomen om ons eigen vastgoed van de gemeente zoveel mogelijk kostendekkend te maken. Wij onderschrijven deze doelstelling.

We besteden aandacht in de gemeente aan de funderingsproblematiek van woningen en informeren inwoners waar zij terecht kunnen voor informatie.

Erfgoed en monumenten

De gemeente hecht grote waarde aan het behoud van het aanwezige cultuur-historisch erfgoed. De Bartelsluis is een historisch monumentaal gebied. Samen met het HHNK en initiatieven van inwoners werken wij aan het behoud van de Bartelsluis.

We werken mee aan het verplaatsen van de Oude Vermaning van de Westzijde naar de Zaanse Schans en zorgen dat het oorspronkelijke interieur van de Oude Vermaning weer wordt teruggeplaatst.

We nemen in 2026 een besluit over de toekomst van 't Heerenhuis in Spijkerboor. Voor ons is belangrijk dat de sociaal-maatschappelijke functie behouden blijft.

We actualiseren de Erfgoednota, waarin we ook het gebruik van monumenten in hedendaagse context stimuleren.

Het Duurzaam Begrotingsevenwicht

Bij de begroting 2026-2029 heeft de raad een aantal maatregelen genomen om te bezuinigen en de begroting meerjarig sluitend te krijgen.

8. Een veilige verkeerssituatie in Wormerland

Met de dubbele vergrijzing in Wormerland is een goed openbaar vervoer netwerk belangrijk. We zien dat er plekken in de gemeente zijn, waar weinig tot geen openbaar vervoer is. Voor inwoners die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer is dit onwenselijk. We gaan op zoek naar innovatieve oplossingen om het openbaar vervoer te verbeteren, zoals bijvoorbeeld een collectief openbaar vervoersysteem door een stichting of vrijwilligers.

We nemen passende maatregelen om wegen binnen de bebouwde kom veiliger te maken. Waar het een bijdrage levert aan de verkeersveiligheid, voeren we 30 km-zones in. Om het fietsverkeer verder te stimuleren, zetten we ons samen met de Vervoerregio Amsterdam (VRA) en buurgemeenten in voor veilige fietsroutes voor het toenemende sneller elektrisch fietsverkeer.

In het vastgestelde Mobiliteitsplan uit 2025 is onderzoek gedaan naar onveilige plekken binnen de gemeente. We geven in ieder geval de prioriteit aan de volgende projecten uit het Mobiliteitsplan:

- een onderzoek naar een veilige verkeersafwikkeling op de Zandweg en de Dorpstraat door een 4e aftakking van de rotonde Rouenweg/Koningsvarenstraat.
- het verlengen van de 30 km zone van de Dorpstraat naar het Oosteinde
- het onderzoeken van de verkeersveiligheid in het geplande ontwikkelgebied van de Zaanover.

Met oog op het aantal nieuwe woningen dat we de komende jaren bouwen, hanteren we een realistisch parkeerbeleid op basis van het Parapluplan Parkeren. We hanteren normen die passen bij de gemeente Wormerland. We zien deelauto's niet als onderdeel van een realistische parkeernorm, vanwege de beperkte nabijheid van het openbaar vervoer in Wormerland en de vergrijzende samenleving. Deelscooters en fietsen zien wij wel als wenselijke oplossingen voor deelmobiliteit. Daar waar er locaties nabij openbaar vervoerpunten zijn, zien wij mogelijkheden voor deelauto's. We blijven daarbij de trends en ontwikkelingen op het gebied van deelmobiliteit goed volgen.

9. Openbare orde en veiligheid

Binnen openbare orde en veiligheid ligt een sterke focus op preventieve inzet om de jeugd in Wormerland veilig te laten opgroeien. We zien dat kinderen op steeds jongere leeftijd via sociale media en op straat betrokken raken bij jeugdgroepen die zich bezighouden met criminele activiteiten. Als gemeente zijn we al samen met de scholen en ouders bezig om de bewustwording te versterken. Ook hebben de samenwerkende ketenpartners - politie, Openbaar Ministerie en de gemeente - jongeren en groepen in beeld en treden zij handhavend op.

Maar er is meer nodig om aan de voorkant te voorkomen dat jongeren in dergelijke situaties terecht komen. Zoals het versterken van het ambulante jongerenwerk en verbinding leggen met jongeren door straatcoaches, die weten wat er speelt op straat en de taal van de jongeren spreken. We werken op maat met manieren die zich in de praktijk bewezen hebben.

We zien dat er in Wormerland weinig ontmoetingsplekken zijn voor jongeren vanaf 12 jaar. We gaan graag met deze jongeren en Stichting Sociaal Cultureel Werk Wormerland en Omstreken (SCWO) in gesprek om te horen wat er nodig is. Met als doel plekken te organiseren die jongeren aanspreken en zij elkaar kunnen ontmoeten, zonder dat dit voor overlast zorgt.

Het Rijk heeft ons gevraagd mee te werken aan het verhogen van de weerbaarheid en veerkracht van de samenleving. Denk aan dreigingen door nationale- en internationale ontwikkelingen, klimaatverandering of een pandemie. De gemeente Wormerland is binnen de regio Zaanstreek-Waterland pilotgemeente om een noodsteunpunt te realiseren. Hiervoor ontvangen wij via de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland financiële middelen. De overige doelstellingen, zoals bewustwording verhogen, in gesprek gaan met de samenleving en onze bedrijfscontinuïteit verbeteren, vangen we op binnen de bestaande dienstverlening. We maken daarbij gebruik van onze regionale netwerken en starten samen met de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een lobby voor financiële middelen om van het Rijk ook deze extra taken bij de gemeente op een goede manier te kunnen uitvoeren.

Wij vinden het belangrijk dat de oever van de Zaan en met name de Veerdijk een mooie wandelpromenade in een aantrekkelijk woon- en recreatiegebied wordt. Daarbij is het van belang om de verrommeling langs de Zaan structureel aan te pakken en de veiligheid in het gebied te vergroten. Bij het opschonen van de Veerdijk houden we de menselijke maat voor ogen. We werken hierbij samen met gemeente Zaanstad en stellen hier structurele middelen voor beschikbaar.

Samen met onze ketenpartners zetten wij in op het voorkomen en aanpakken van overlast, geweld, vernieling of crimineel gedrag. We zien ook dat personen met onbegrepen gedrag steeds vaker overlast veroorzaken voor burens of andere inwoners. Door rijksbeleid en minder zorgplekken, wonen personen met onbegrepen gedrag vaker zelfstandig zonder passende begeleiding. Voor personen met onbegrepen gedrag die kampen met een verslaving zijn onvoldoende opvangplekken. Samen met Parnassia starten we een pilot om te zorgen dat er altijd een zorgplek beschikbaar is. Inwoners kunnen na een periode van intensieve begeleiding naar hun eigen huis, met goede begeleiding.

10. Een transparant lokaal bestuur

We staan voor een integer en transparant lokaal bestuur. De raad legt zijn oor regelmatig te luister, bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met de contactcommissies in de dorpskernen. Ook het college gaat actief in gesprek met de contactcommissies. Wij koppelen aan elke dorpskern een wethouder, als vooruitgeschoven post vanuit het college. Raad en college betrekken de contactcommissies bij grote maatschappelijke onderwerpen, zoals bestuurlijke toekomst.

De raad wil meer grip op de gemeenschappelijke regelingen waar de gemeente deel van uitmaakt, bijvoorbeeld door de raadswerkgroep Verbonden Partijen een meer actieve rol te geven bij het formuleren van een zienswijze van een gemeenschappelijke regeling. Ook kunnen ontwikkelingen binnen een gemeenschappelijke regeling vaker binnen de voorronde Algemene Zaken besproken worden. Raadsleden zijn in de toekomst vertegenwoordigd in de regio raad van de VRA.

We vergroten onze invloed in de regionale samenwerking in de regio Zaanstreek-Waterland en de Metropoolregio Amsterdam (MRA). We voeren een lobby in regionaal verband voor Europese subsidies.

Ook voeren we samen met de VNG een lobby richting het Rijk voor voldoende financiële middelen voor taken die over komen naar de gemeenten. We volgen de ontwikkelingen van de herziening en verruiming van het lokaal belastinggebied op de voet. Het lokaal belastinggebied is bedoeld om gemeenten meer financiële autonomie te geven.

Het college heeft in de komende periode een aantal grote opgaven op haar bord liggen, zoals de gesprekken over de bestuurlijke toekomst, de versnelling van de woningbouw, het project Verduurzaming Sportaccommodaties en het betaalbaar houden van de Jeugdzorg en WMO. Deze coalitie vindt dat de tijdsbestedingsnorm van de wethouders hier recht aan moet doen en stelt de tijdsbestedingsnorm van de wethouders, conform de Gemeentewet, vast op 0,935 fte per wethouder.

11. Financiële paragraaf

De financiële gevolgen die voortkomen uit de ambities van het Coalitieakkoord 2026-2030 Aandacht en Vertrouwen! zijn op hoofdlijnen financieel geraamd door de ambtelijke OVER-organisatie. Het gaat hierbij om kosten voor onderzoek, advisering en uitbreiding van incidentele of structurele capaciteit.

In het college uitvoeringsprogramma geven wij hier nadere uitwerking aan, passend bij de ruimte die er is binnen het financieel meerjarenperspectief van de gemeente Wormerland. Deze uitgewerkte financiële gevolgen leggen we voor aan de raad in november 2026 ter besluitvorming.

Programma	Bedrag indicatief (x 1.000)
<p>Programma 1 Dienstverlening</p> <ul style="list-style-type: none">• Goede bereikbare en begrijpelijke dienstverlening binnen afgesproken termijnen• Integrale wijze van beantwoording van vragen van inwoners en ondernemers• Inzet van nieuwe digitale oplossingen, zoals met kunstmatige intelligentie• Persoonlijk uitnodiging op het gemeentehuis en een welkomstpakket voor nieuwe inwoners.• Faciliteren van het Ondernemersplatform Ondernemend Wormerland	Totaal 50
<p>Programma 2 Ruimtelijke ontwikkeling</p> <ul style="list-style-type: none">• Meer en sneller woningen te realiseren, deelnemen aan project Parallel Plannen• Het actualiseren van het grondbeleid en actief grondbeleid invoeren• Wonen in 2e lijn in de dorpslinten actief faciliteren en verruimen• Meergeneratie-woningen met gemeenschappelijke voorzieningen realiseren• Nota Maatschappelijke voorzieningen opstellen• Leegstandswet opnemen in de Huisvestingsverordening en invoering leegstandsheffing	

<ul style="list-style-type: none"> • Actief verwaarloosde en/of leegstaande bedrijventerreinen omturnen naar woonruimte • Het opstellen van een integraal groen- en waterplan • Onderzoek naar veilige verkeersafwikkeling op de Zandweg en de Dorpstraat door een 4e aftakking van de Koningsvarenflat. • Het actualiseren van het ParapluPlan Parkeren • Voldoende ambtelijke capaciteit voor Economie, toerisme en recreatie. • Nul-meting en jaarlijkse wijkschouw veilige openbare ruimte • Het actualiseren van de Erfgoednota • Herdefiniëring van het project Verduurzaming Sportaccommodaties en voorbereiding GO/NO GO besluit eind 2026 	<p>Totaal 1.115</p>
<p>Programma 3 Sociaal Domein</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het uitbreiden van de menstruatie uitgiftepunten • Actievere ondersteuning van mantelzorgers • Een lokaal integraal loket waar onze inwoners terecht kunnen met vragen over het sociaal domein 	<p>Totaal 40</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Programma 4 Maatschappelijke participatie • Het tijdig actualiseren van het IHP (eind 2028) • Onderzoek naar de veilige en eenduidige schoolroutes rondom scholen • Deelname aan de MQ-scan in regionaal verband • Het zoveel mogelijk faciliteren en versterken van de buurthuizen • Het realiseren van een of meerdere contactcommissies in de kern Wormer • Het plaatsen van sporttoestellen in de openbare ruimte • Onderzoek naar het verlagen van kosten/het verhogen van de opbrengsten van Zwembad Het Zwet • Het actiever inzetten van de instrumenten zoals een burgerberaad of G1000, uit de Participatieverordening 	<p>Totaal 395</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Programma 5 Leefomgeving • Het actualiseren van het Bomenbeleidsplan • Meer initiatieven voor inwoners om te vergroenen • Experimenteren met openbare voedseltuinen/pluktuinen • Uitbreiden van containertuintjes naast de afvalbakken 	

<ul style="list-style-type: none"> • Verkennend onderzoek naar het optimaal realiseren van onze VANG-doelstelling • Invoeren verbod op het gebruik van staalslakken • Het actualiseren van het huidige speeltuinenbeleid met aandacht voor inclusief spelen en groene speeltuinen • We nemen de nodige klimaatbestendige maatregelen, zoals wadi's • Actief aan de slag met de transitie 'Van het gas' af om onze doelstellingen als gemeente in 2040 te behalen en de Wijkuitvoeringsplannen in bestaande wijken voortvarendheid uitvoeren • Voldoende capaciteit om de duurzaamheidsambities, zoals circulair inkopen, gezamenlijke energiehub's en buurtcoöperaties, kracht bij te zetten 	Totaal 1.020
<p>Openbare orde en veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het versterken van het ambulante jongerenwerk en de inzet van straatcoaches • Verrommeling langs de Zaan structureel aanpakken • Een pilot met Parnassia starten voor beschikbaarheid acute zorgplekken voor personen met onbegrepen gedrag 	Totaal 210
<p>Programma 6 Bestuur en organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verlagen bouwleges naar niveau van vergelijkbare gemeenten • Verlagen van de leges voor de inspectie van woningen van gastoudergezinnen • Het stellen van de tijdsverdelingsnorm van de wethouders van op 0,935 fte 	Totaal 200

12. Portefeuilleverdeling

Wethouders coalitie GroenLinks, POV, CDA en D66

(v.l.n.r. Rick Ossendorp, Marc Wit, Hans Kramer, Karen Schoonheim-Bakker)

Karen Schoonheim-Bakker (GroenLinks)	Rick Ossendorp (POV)
<ul style="list-style-type: none"> • Wonen en Bouwen • Participatiewet en werk en inkomen • Armoedebeleid en schuldhulpverlening • Duurzaamheid, klimaatbeleid en energietransitie • Erfgoed & Monumenten • Kunst & Cultuur • Bestuurlijke Toekomst 	<ul style="list-style-type: none"> • Jeugdzorg, Jeugd- en jongerenbeleid, Onderwijs en leerlingenvervoer, Kinderopvang, Sociaal cultureel werk • WMO, Ouderenbelang, Gezondheid • Zorg en veiligheid • Sport en bewegen • Afvalverwijdering en verwerking
Marc Wit (CDA)	Hans Kramer (D66)
<ul style="list-style-type: none"> • Project Verduurzaming Sportaccommodaties • Ruimtelijke ordening en Milieu • Natuur en Landschap • Verkeer en vervoer en Openbare ruimte • Ontheemden • Inburgering • Internationale samenwerking 	<ul style="list-style-type: none"> • Financiën • Gemeentelijk onroerend goed • Nutsbedrijven • Bedrijfsvoering OVER-gemeenten • Dienstverlening algemeen • Economie, Toerisme en Recreatie • Beleid burgerparticipatie • Diversiteit en Inclusie

Ondertekening Coalitieakkoord GroenLinks, POV, CDA en D66

Jisp, 3 juni 2026

K. Schoonheim-Bakker,
fractie voorzitter namens

**GROEN
LINKS**
WORMERLAND

J. Hendriks,
fractie voorzitter namens

Partij
voor
Ouderen en
Veiligheid

W. Loonen,
fractie voorzitter namens

CDA WORMERLAND

H. Kramer,
fractie voorzitter namens

D66
wormerland